

نمونه سوالات نهایی فصل ۱ زیست دوازدهم.

(شامل سوالات هفت دوره اخیر آزمون‌های نهایی نظام جدید)

تکراری بودن برخی سوالات نشان دهنده تکرار شدن آنها در آزمون‌های مختلف است.

سوالات قرمز رنگ، مربوط به بخش‌های حذف شده کتاب در شرایط کرونا هستند.

گردآورنده: سعید رحمانی دبیر زیست شناسی شهرستان تاکستان، استان قزوین

۱. درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را بدون ذکر دلیل مشخص کنید

الف) از نتایج آزمایشات گرفیت مشخص شد که ماده وراثتی می‌تواند از یاخته‌ای به یاخته دیگر منتقل شود.

ب) مکمل بودن بازهای آلی نتایج آزمایش‌های چارگاف را تأیید می‌کند.

پ) نمونه‌ای از پروتئین‌ها با ساختار نهایی چهارم، میوگلوبین است.

ت) ویلکینز و فرانکلین با استفاده از پرتو ایکس ابعاد مولکول دنا را تشخیص دادند.

ث) در نوکلئیک اسیدهای خطی گروه فسفات در یک انتها و گروه هیدورکسیل در انتهای دیگر آزاد است.

ج) پروتئین‌ها از یک یا چند زنجیره بلند و انشعاب دار از پلی پپتیدها ساخته شده‌اند.

چ) گرفیت عامل بیماری آنفلونزا را نوعی باکتری به نام استرپتوکوکوس نومونیا می‌دانست.

ح) در هر دو راهی همانند سازی، یک هلیکاز و یک دنابسپاراز (DNA پلی‌مراز) دیده می‌شود.

خ) در زمان ایوری و همکاران، بسیاری از دانشمندان بر این باور بودند که پروتئین‌ها ماده وراثتی هستند.

د) هموگلوبین، نمونه‌ای از پروتئین‌ها با ساختار نهایی سوم است.

۲. جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید

الف) بعضی آنزیم‌ها برای فعالیت به یون‌های فلزی مانند آهن، مس و یا مواد آلی مثل ویتامین‌ها نیاز دارند به مواد آلی که به آنزیم کمک می‌کنند، ..... می‌گویند. (خرداد ۹۸، با تغییر)

ب) بازآلی می‌تواند ..... باشد که ساختار دوحلقه‌ای دارد؛ شامل آدنین (A) و گوانین (G).

پ) نخستین پروتئینی که ساختار آن شناسایی شد، ..... بود.

ت) آنزیم دنابسپاراز در فعالیت بسپارازی (پلیمرازی) خود پیوند‌های ..... را تشکیل می‌دهد.

ث) نتایج آزمایش ایوری و همکارانش نشان داد که عامل مؤثر در انتقال صفات، مولکول ..... است.

ج) پیوند‌های ..... منشأ تشکیل ساختار دوم در پروتئین‌ها هستند.

ج) در همانندسازی دنا، شکستن پیوند‌های فسفودی استر توسط آنزیم ..... انجام می‌شود.

ح) نوکلئوتیدها با نوعی پیوند اشتراکی به نام ..... به هم متصل می‌شوند و رشته پلی نوکلئوتیدی را می‌سازند.

خ) در بافت پیوندی ..... پروتئینی هست که سبب استحکام این بافت می‌شود. (خرداد ۹۹ خارج از کشور)

د) ژن بخشی از مولکول دنا است که بیان آن می‌تواند به تولید ..... یا ..... بینجامد.

۳. در هر یک از عبارت‌های زیر، پاسخ درست را از بین واژه‌های درون پرانتز انتخاب کنید و در برگه پاسخنامه

بنویسید

الف) دو انتهای رشته‌های پلی نوکلئوتید می‌توانند با پیوند فسفودی استر به هم متصل شوند و نوکلئیک اسید
(خطی - حلقوی) را ایجاد کنند.

ب) شکل آنزیم در جایگاه فعال با شکل پیش ماده یا بخشی از آن (مکمل - مشابه) یکدیگرند.

پ) در گریزانه (سانتریفیوژ) میزان حرکت مواد در محلول بر اساس چگالی است و مواد سنگین‌تر (کندتر - تندتر) حرکت می‌کنند.

ت) آنزیم (هلیکاز - دنابسپاراز یا DNA پلیمراز) فعالیت نوکلئازی دارد.

ث) به طور معمول، هر دیسک (پلازمید) دارای (یک - چند) جایگاه آغاز همانندسازی است.

ج) دئوکسی ریبوز یک اکسیژن (کمتر - بیشتر) از ریبوز دارد.

چ) در مدل پیشنهادی واتسون و کریک پله‌های این نرdban را (قند و فسفات - بازهای آلی) تشکیل می‌دهند.

ح) در دو رشته دنا، بین C و G نسبت به A و T پیوند هیدروژنی (بیشتری - کمتری) تشکیل می‌شود.

خ) دنای سیتوپلاسمی حالت (خطی - حلقوی) دارد.

۴. پرسش های چهار گزینه ای

در آزمایش مزلسون و استال، پس از انتقال باکتری های دارای N^{14} ¹⁵ به محیط کشت دارای N^{14} ، پس از ۲۰ دقیقه، دنای استخراج شده

کدام چگالی را نشان داد؟

ت) سنگین	پ) نیمی سنگین و نیمی سبک	ب) متوسط	الف) سبک

۵. بعضی آنزیم ها برای فعالیت به یون های فلزی مانند آهن، مس و یا مواد آلی مثل ویتامین ها نیاز دارند به مواد آلی که به آنزیم کمک می کنند، چه می گویند؟ (دی ماه ۹۷، با تغییر)

۶. تغییر pH چگونه باعث تغییر فعالیت یک آنزیم می شود؟

۷. گریفیت با انجام چه آزمایشی نتیجه گرفت که وجود پوشینه در باکتری ها به تنها بی عامل مرگ موش ها نیست؟

۸. با توجه به نتایج مزلسون و استال کدام طرح همانندسازی دنا مورد تأیید قرار گرفت؟

۹. مزلسون و استال برای تشخیص رشته های دنای نوساز از رشته های قدیمی، نوکلئوتیدها را با چه ایزوتوپی نشاندار کردند؟

۱۰. با توجه به نتایج آزمایش های مزلسون و استال، کدام طرح همانندسازی مورد تأیید قرار گرفت؟

۱۱. در محل هر دوراهی همانندسازی، چند آنزیم دنابسپاراز فعالیت دارد؟

۱۲. هنگام همانندسازی، آنزیم هلیکاز چه پیوندهایی را می شکند؟

۱۳. ساختار نهایی پروتئین در میو گلوپین کدام است؟

۱۴. زنجیره های سازنده همو گلوپین در ساختار دوم به چه شکل هایی در می آیند؟

۱۵. افزایش غلظت پیش ماده در محیطی که آنزیم وجود دارد، تا چه زمانی می تواند باعث افزایش سرعت واکنش شود؟

۱۶. ایوری با اضافه کردن آنزیم تخریب کننده پروتئین به عصاره باکتری های پوشینه دار، و انتقال این مخلوط به محیط کشت حاوی باکتری بدون پوشینه، چه مشاهده کرد؟

۱۷. به فعالیت نوکلئازی دنابسپاراز که باعث رفع اشتباه ها در همانندسازی می شود، چه می گویند؟

۱۸. آنزیم ها چه تأثیری بر انرژی فعال سازی واکنش ها دارند؟

۱۹. دو آنزیم مهم که برای همانندسازی دنا لازم هستند را نام ببرید.

۲۰. تشكيل کدام ساختار پروتئين ها در اثر برهمكش های آب گريز است؟

۲۱. چرا آنزيم انرژي فعال سازی واکنش را کاهش می دهد؟

۲۲. چرا قطر مولکول دنا در سراسر آن يکسان است؟(شهر يور ۹۸)

۲۳. چرا قطر مولکول دنا در سراسر آن يکسان است؟ (دی ۹۷)

۲۴. برای باز شدن دو رشته دنا، آنزيم هليکاز چه پيوندهایی را از هم باز می کند؟

۲۵. کدام فعالیت آنزيم دنابسپاراز (DNA پلیمراز) سبب ویرایش می شود؟

۲۶. به پيوند اشتراكی بین آمينواسیدها چه می گويند؟

۲۷. در چه صورت ساختار چهارم پروتئين ها شکل می گيرد؟

۲۸. در هر دوراهی همانندسازی چند آنزيم هليکاز در حال فعالیت است؟

۲۹. پيوندهای هيدروژني منشأ تشكيل کدام ساختار پروتئين ها هستند؟

۳۰. هموگلوبين دارای کدام ساختار پروتئين است؟

۳۱. بخش اختصاصی در آنزيم که پيش ماده در آن قرار می گيرد چه نام دارد؟

۳۲. قند موجود در دنا (DNA) و باز آلی نيتروژن دار اختصاصی رنا (RNA) را بنويسيد.

۳۳. ويلكيتز و فرانكلين با استفاده از پرتو ايکس از مولکول های دنا تصاویری تهيه کردند. دو نتيجه حاصل از بررسی اين تصاویر را

بنويسيد.

۳۴. علاوه بر يون های فلزی، کدام مولکول های آلی نقش کوآنزيم را دارند؟

۳۵. pH بهينه کدام آنزيم در حدود ۲ است؟

۳۶. چرا در يوکاريوت ها همانندسازی از چندین نقطه از هر فام تن (کروموزوم) انجام می شود؟

۳۷. در يوکاريوت ها، دنای سيتوپلاسمی در چه قسمت هایی از ياخته دیده می شود؟

۳۸. نام بخش اختصاصی آنزيم که پيش ماده در آن قرار می گيرد چيست؟

۳۹. با توجه به مدل پيشنهادي واتسون و كريک، يك نتيجه جفت شدن بازهای مکمل را بنويسيد.

۴۰. پيوند فسفودی استر بين کدام مولکول ها در نوكليوتيدهای مجاور تشكيل می شود؟

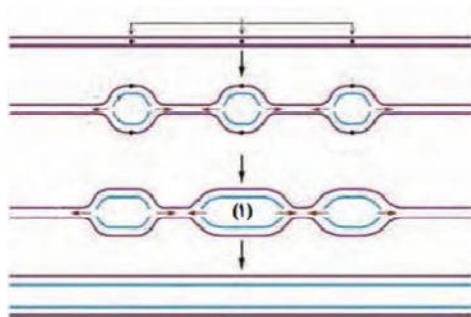
۴۱. در مورد ساختار نوكلييک اسيدها به پرسش های زير پاسخ دهيد.

الف) نام باز آلی نیتروژن دار اختصاصی پیریمیدینی در رنا (RNA) چیست؟

ب) در تشکیل پیوند فسفودی استر، فسفات یک نوکلئوتید به چه بخشی از قند مربوط به نوکلئوتید دیگر متصل می شود؟

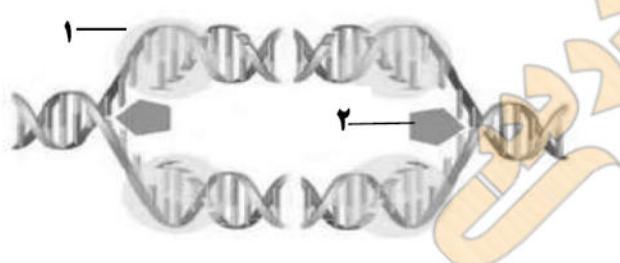
پ) ویلکینز و فرانکلین با استفاده از پرتو ایکس از مولکول های دنا تصاویری تهیه کردند. دو نتیجه حاصل از بررسی این تصاویر را بنویسید

۴۲. شکل رو برو همانند سازی دنا را نشان می دهد. با توجه به شکل، به پرسش های زیر پاسخ دهید.

الف) این دنا مربوط به پیش هسته ای هاست یا هو هسته ای ها؟

ب) در قسمت مشخص شده (۱) چند هلیکاز وجود دارد؟

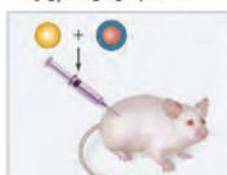
۴۳. شکل مقابل همانند سازی دنا را نشان می دهد

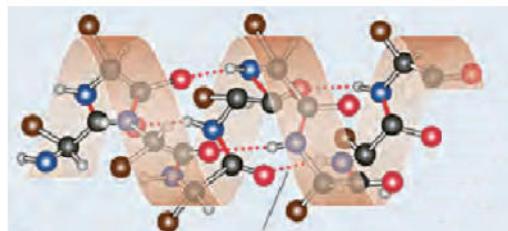
الف) آنزیم شماره ۱ چه نام دارد؟

ب) آنزیم شماره ۲ چه پیوندهایی را از هم باز می کند؟

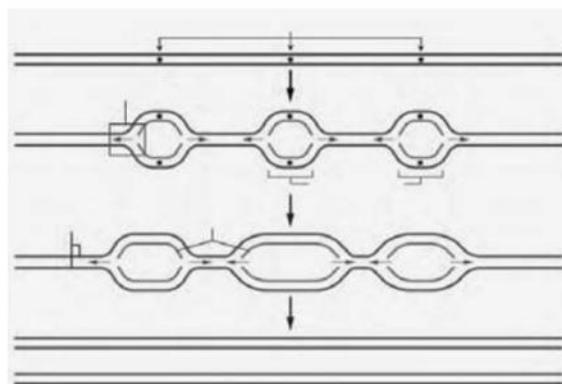
۴۴. شکل رو برو یکی از آزمایش های گرفیت را نشان می دهد. نتیجه این آزمایش چیست؟

مخاطبی از باکتری های بوشنه دار
کشته شده با گرم و فائد بوشنه

۴۵. شکل رو برو نشان دهنده کدام ساختار پروتئین هاست؟

۴۶. در مورد همانندسازی دنا به پرسش های زیر پاسخ دهید:

الف) در شکل مقابل، همانندسازی دنا مربوط به یوکاریوت
هاست یا پروکاریوت ها؟

ب) در همانند سازی دنا، کدام آنزیم مارپیچ دنا و دو رشته آن
را از هم باز می کند؟

۴۷. در مورد آزمایش های مزلسون و استال به پرسش های زیر پاسخ دهید:

الف) برای تشخیص رشته های نوساز از رشته های قدیمی، نوکلئوتیدها را با چه ایزوتوپی نشاندار کردن؟

ب) با توجه به نتایج آزمایش های آن ها، کدام طرح همانندسازی دنا مورد تأیید قرار گرفت؟

۴۸. نتیجه هر یک از آزمایش های زیر را بنویسید:

الف) گریفیت مخلوطی از باکتری های پوشینه دار کشته شده با گرمابکتری و باکتری فاقد پوشینه زنده را به موش ها تزریق کرد.

ب) ایوری آنزیم تخریب کننده پروتئین را به عصاره باکتری پوشینه دار کشته شده اضافه کرد و سپس محلول را به محیط کشت حاوی باکتری فاقد پوشینه منتقل کرد.

پ) بررسی تصاویر تهیه شده از مولکول های دنا با استفاده از پرتو ایکس تو سط ویلکیتز و فرانکلین (دو مورد)